

Sygn. akt I CNP 106/08

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Mirosław Bączyk

w sprawie ze skargi A.M. i G.B. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 28 listopada 2007 r., sygn. akt [...], wydanego w sprawie

z powództwa A.M. i G.B.

przeciwko Skarbowi Państwa - Ministrowi Gospodarki

o odszkodowanie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 lutego 2009 r.,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Powódki złożyły skargę o stwierdzenie z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 28 listopada 2007 r., w którym oddalono apelację powódek, wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 8 lutego 2007 r. Skarżące wywodziły, że Sąd Apelacyjny naruszył przepisy art. 417 § 2 k.c. i art. 442¹ § 1 k.c. przez ich nie zastosowanie. Spowodowało to niezgodne z prawem rozstrzygnięcie oraz wyrządzenie powódkom szkody, polegającej na pozbawieniu ich prawa do odszkodowania w zakresie *lucrum cessans*, poczynsży od dnia 17 października 1997 r. W celu uprawdopodobnienia wyrządzonej szkody skarżące wskazywały na ustalenia Sądu Okręgowego w W., dokonane w sprawie [...] (skarżącym powódkom wypłacono w toku postępowania administracyjnego odszkodowanie obejmujące szkodę rzeczywistą, co przesądza odpowiedzialność Skarbu Państwa co do zasady). Uprawdopodobnione zostało więc to, że skarżące utraciły w wyniku oddalenia powództwa możliwość uzyskania odszkodowania w szerszym zakresie.

Skarżące przyznały, że od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 28 listopada 2007 r. nie została wniesiona skarga kasacyjna, termin do wniesienia tej skargi już upłynął, natomiast zachodzi w sprawie szczególny przypadek, przewidziany w art. 424¹ § 2 k.p.c. Niezgodność z prawem zaskarżonego przez powódki orzeczenia dotyczy podstawowych zasad porządku prawnego, tj. zasad odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkody wyrządzone przez wydanie orzeczenia uznanego następnie za nieważne oraz kwestii skuteczności podniesionego zarzutu przedawnienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepis art. 424¹ § 1 k.p.c. wyraża zasadę, że przesłankę dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest skorzystanie przez stronę z przysługujących jej środków prawnych, służących weryfikacji trafności zaskarżonego orzeczenia. Wyjątek od tej reguły przewidziany został w art. 424¹ § 2 k.p.c. W sytuacji, w której strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, dopuszczalność skargi od orzeczenia Sądu pierwszej instancji lub drugiej instancji uzależniona jest od łącznego spełnienia dwóch przesłanek: istnienie wyjątkowego wypadku oraz występowania

niezgodności kwestionowanego orzeczenia z prawem o kwalifikowanym charakterze, wskazanym w tym przepisie (por. też np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2006 r., I CNP 4/06, OSNC 2006, nr 6, poz. 113). Wystąpienie takiego wyjątkowego wypadku skarżący powinien wykazać w skardze (art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.).

Powódki zrezygnowały z wniesienia skargi kasacyjnej. Powódkom przysługiwała taka skarga. W ocenie Sądu Najwyższego, w skardze powódek o stwierdzenie z prawem prawomocnego orzeczenia brak przekonująco motywowanego wyводу, że zachodzi wyjątkowy wypadek w rozumieniu art. 424¹ § 2 k.p.c. (art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.). Odwołano się jedynie w odpowiedni sposób do tych przepisów prawa, tworzących reżim odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa (art. 417 § 2 k.c. i art. 442¹ § 1 k.p.c.). W ocenie skarżących, zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego został wydany z naruszeniem właśnie tych przepisów.

Warto jednocześnie podkreślić, że w skardze nawet nie próbowano podać przyczyn nieskorzystania przez strony z możliwości wniesienia skargi kasacyjnej. W orzecznictwie Sądu Najwyższego tymczasem podkreśla się, że obowiązkowi skorzystania w pierwszej kolejności (art. 424¹ § 1 k.p.c.) z przysługującego stronie środka prawnego (m.in. skargi kasacyjnej) nie mogłoby w żadnym razie wyłączyć subiektywne przekonanie strony (lub jej pełnomocnika) o prawnej nieskuteczności tego środka (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 2007 r., I CNP 5/07, nieopubl.).

Brak w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. powoduje odrzucenie skargi jako niedopuszczalnej (art. 424⁸ § 1 k.p.c.). Dlatego Sąd Najwyższy na podstawie art. 424⁸ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.